

Zaterdag

26 September.

De abonnements-prijs dezer Courant is f 2, 75; voor drie maanden, en franco per Post f 3.
De abonnementen worden voor niet minder dan drie maanden genomen, en de betaling geschiedt comptant, of bij het einde van ieder vierendeel jaars.
De inzending der Advertentien behoort te geschieden des morgens vóór 10 ure, indien men dezelve in het eerst uit te geven No. wil geplaatst hebben.

De Advertentien worden berekend tegen 22 Cents de regel, met uitzondering van Huwelijks-Geboorte- en Doobbekendmakingen, waarvan de prijs van één tot ses regels is f 1, 50 en voor iederen regel daarboven 22 Cents.

Deselve moeten niet op zegel geschreven zijn, alsoo het regt van zegel wordt betaald.

NIEUWSTIJDINGEN.

Duitschland.

FRANKFORT den 20 september. Men schrijft uit Rome, dat de Pruisische graaf *Brühl*, met eene buitengewone zending bij den Heiligen Stoel belast, aan den staats-secretaris, kardinaal *Lambruschini*, den wensch zou hebben te kennen gegeven, dat de Pauselijke regering den aartsbisschop van Keulen tot het vrijwillig nederleggen van zijn ambt overhaalde, doch dat deze poging zonder gevolg was gebleven.
— In brieven uit Parijs, door Duitsche dagbladen medegedeeld, wordt betoogd, dat de versterking dier hoofdstad niet tegen een vijandelijken aanval van buiten, maar wel tegen oproerige bewegingen der inwoners zelven berekend kan zijn. Bijaldien, zeggen die brieven, het Fransche leger die fortificatien, van 11 mijlen in den omtrek, verdedigen moest, dan zou het overige dier armee de andere gedeelten van het land welligt niet genoegzaam kunnen beschermen, behalve dat eene zoo talrijke bevolking, als binnen die muren besloten moet worden, niet lang zonder toevoer van buiten zou kunnen bestaan, vooral niet wanneer tevens voor de voeding van een groot leger, dat binnen de vestingwerken lag, gezorgd moest worden. Ook is het genoeg bekend dat, volgen het tegenwoordig stelsel van oorlog voeren, een buitenlandsch leger zijnen tijd niet in de regelmatige belegering van een omtrek van 11 mijlen verspillen zou.

Groot-Brittanje.

LONDEN den 19 september. Sedert het begin der tegenwoordige eeuw is de gezamenlijke bevolking van Groot-Brittanje omstreeks 16 ten honderd in elk tienjarig tijdvak toegenomen. In de groote steden is de vermeerdering veel grooter geweest. Zoo is, terwijl de vermeerdering in Engeland en Wales in 30 jaren, van 1801 tot 1830, ruim 47 ten honderd heeft bedragen, in de vijf voornaamste steden de bevolking door elkander 98 pct. toegenomen, te weten: in Manchester 109 pct., in Glasgow 108 pct., in Birmingham 73 pct., in Leeds 99 pct. en in Liverpool 100 pct. De bevolking dezer vijf steden bedroeg 944,700 in 1831, en thans is zij geklommen tot 1,126,000.

— Een Bristolisch dagblad meldt, dat de lords der admiraliteit gevaar geloopt hebben, op eenen zeetogt, alle gezamenlijk te verdrinken. Aan boord van het stoomschip van oorlog van Milford naar Bristol onder weg, geraakten zij, zoo het schijnt door de schuld van den Milfordschen loods, 11. dingsdag ochtend op het Naas-zand vast. Gelukkig was het schip buitengewoon sterk en de zee rustig; had het ongeluk des anderen daags gebeurd, zegt het blad, zouden zij ontwijfelbaar hebben moeten vergaan. De plaats is uiterst gevaarlijk; niet ver van daar is het schip *Frolic* met honderd menschen aan boord verongelukt.

— Als een bewijs, hoe lang plauten-zaden hunne levens- en ontkiemkracht behouden kunnen, verzoonde 11. woensdag, in het instituut van letteren en wetenschappen der stad Londen, de heer *Pattigrew* eenige tarwe, welke *sir Gardener Wilkenson*, in eene graftombe te Thebe in Egypte, binnen eene hermetisch geslotene vaas gevonden had. Van deze tarwe had hij twaalf korrels gezaaid en hiernut was ééne plant opgekomen, die tot eene hoogte van vijf voet was opgegroeid en thans volkomen rijpe graankorrels bevat. Deze tarwen-korrel was dus waarschijnlijk dertig eeuwen bewaard gebleven zonder hare kracht te verliezen.

Frankrijk.

PARIJS den 21 september. Gisteren heeft de koning, van den president van den raad en drie andere ministers vergezeld, verscheiden punten in oogenschouw genomen, welke de linie der vestingwerken van deze hoofdstad doorsnijden moet. Na daarmede drie uren te hebben doorgebracht, is Z. M. op het paleis van St. Cloud terug gekeerd.

Men heeft berekend dat, met 50,000 arbeiders en eene gewone werkzaamheid, deze vestingwerken binnen twee jaren voltooid zullen kunnen zijn; terwijl, indien de oorlog onvermijdelijk wierd, daartoe, met een verdubbeld getal werklieden, niet meer dan 6 of 8 maanden vereischt zouden worden.

Het fort Biche, nabij Nancy, wordt in staat van tegenweer gesteld, en het arsenaal van Metz moet, tegen den 1 januarij, een aanzienlijk getal veldstukken leveren.

De president der ministers, de heer *Thiers*, heeft weder, nadat zulks gedurende drie weken niet geschied was, conferentien met den Oostenrijkschen gezant gehouden. Oostenrijk en Pruisen, zegt men, zouden zich niet ongenegen becoond hebben om toe te treden tot de schikking, welke door den Egyptischen onder-koning is voorgesteld.

De heer *Thiers* zou aan de gezanten der vier verbonden mogendheden eene nota hebben doen toekomen, waarbij deze uitgenoodigd worden tot het nieuw ontwerp ter bevrediging van het Oosten toe te treden.

— Alle dagbladen zijn het daarin eens, dat de meerdere toegeliefelijkheid, eindelijk door den onder-koning betoond, aan den invloed van Frankrijk moet toegeschreven worden, maar zij verschillen in gevoelen wegens den vermoedelijken

uitslag der nu aangewende pogingen; want, terwijl sommigen meenen, dat de Porte opgegewijfeld tot het nieuwe plan zal toetreden, gelooven anderen, dat haar zulks door de verbonden mogendheden, althans door Engeland en Rusland, niet vergund zal worden. Ook doet de vraag zich op, of de consuls te Alexandria de noodige volmagt gehad hebben om de aanwending der dwangmaatregelen te verhoeden, doór het verlengen van den laatsten termijn, die den 12 dezer verstreken is geweest.

Wanneer de Porte de voorstellen, nu door *Mehemed-Ali* gedaan, weigert, dan wordt alle verdere hoop op minnelijke schikking als vervlogen aangemerkt, en vrij algemeen geloofd, dat Frankrijk den pacha krachtadig zal ondersteunen.

— De Engelsche ambassade, tot welke lord *Granville* gisteren is wedergekeerd, heeft berigt ontvangen, dat de Fransche vloot zich vereenigd heeft te Cerigo, tegen-over het eiland Candia, om aldaar, als in tijd van oorlog, een gewapend toezigt te houden, en de voorkomende gebeurtenissen te bewaken. Daar het bekend is, dat verschillende bodems met kriegsbehoefden, voor Syrie en Egypte bestemd, van Marseille vertrokken zijn, vrees men uit dien hoofde, dat zeer mogelijk deze stelling der Fransche vloot, die waarschijnlijk deze bodems zal willen beschermen, eenigerlei ontmoeting zou kunnen ten gevolge hebben. Uit goede bronnen weet men, dat het Engelsche blokkade-eskader bevel ontvangen heeft, om de schepen, met kriegsbehoefden geladen, aan te houden en in beslag te nemen.

— De pleidooijen in de zaak van madame *Laffarge* hebben te Tulle, in de zitting van het hof van den 17 dezer, een begin genomen. Door ziekte buiten staat om te kunnen gaan, is de beschuldigde in eenen leuningstoel ter pleitzaal binnen gedragen. Haar lijden stond zigbaar op haar gelaat uitgedrukt. Al de aanwezigen, met uitzondering der in menigte tegenwoordig zijnde dames (zegt het *Journal des Débats*) gaven teekenen van innig mededoogen. Na de voorlezing van het rapport der Fransche scheikundigen, en eene woordenwisseling, ten gevolge van welke hun geen verlof werd gegeven om naar Parijs terug te keeren, heeft de advocaat-generaal, het woord bekomen hebbende, hetzelfde tot de jury gerigt, haar de pligten die zij te vervullen heeft, voor oogen houdende. Hij eindigde aldus: „Ik heb het mijne heeren de gezworenen in den beginne gezegd, en ik eindig ook met de uitdrukking van deze gedachte, die mijn hart vervult: de zaak is voor mij geen vraagstuk van schuld; maar een vraagstuk van gelijkheid voor de wet; zoudt gij willen, dat er voor de justitie onderscheid ware tusschen hoofden en hoofden? voorzeker neen. Zoudt gij het geloof bevorderen dat de jury buigzaam en laf is, wanneer het eene vrouw van aanzien betreft, en dat zij daarentegen, als het een minder edel hoofd geldt, hare kruin opsteekt? Neen, dat wilt gij niet; ik wil het niet om u; ik wil het niet om mij zelven; er is tusschen ons aansprakelijkheid voor het geheel: Ik aanvaard dezelve mijne heeren, en gij zult haar insgelijks aanvaardden: Ik volhard in mijne beschuldiging.”

De advocaat *Paillet* heeft den 17 en 18 in een pleidooi de beschuldigde verdedigd, en onder anderen één groot aantal brieven van mevr. *Laffarge* aan haren echtgenoot aangevoerd, alle blijken dragende van hare deugd, liefde, enz., en daaruit aanleiding genomen om te betogen, dat zulk eene deugdzame vrouw onmogelijk tot zulk eene wandaad in staat zou zijn. Den 20 heeft de jury hare uitspraak gedaan, en is de beschuldigde veroordeeld geworden tot levenslangen dwangarbeid, een uur tentoonstelling op de openbare plaats te Tulle en in de kosten van het proces.

— De berigten omtrent den laatsten oogst zijn over het algemeen zeer voldoende, en ten aanzien der departementen die het meest in de behoeften van Parijs voorzien, bij uitzondering gunstig.

— Bij telegrafische depeche uit Algiers, van den 13 dezer, is hier berigt, dat de kolonel *Levasseur* de troepen van *Abd-el-Kader* te Medzergah, voorbij Setif, heeft aangevalen, en dat het regulier batalion van den emir op de vlugt geslagen is, met verlies van zijn vaandel. De vijanden telden 115 dooden en eene groote menigte gekwetsten, de Fransche troepen 5 dooden en 24 gekwetsten. De Arabieren hadden Medjana verlaten, waar de generaal *Galbois* den 7 zou aankomen. De provincie Algiers was rustig.

— In Spanje neemt de regeringloosheid hand over hand toe. Al de nieuw benoemde ministers, met uitzondering van den heer *Caballa*, die afwezig was, hebben geweigerd de hun opgedragen posten te aanvaardden, in welk besluit zij door de provisionele junta der provincie van Madrid versterkt zijn, die den 14, door middel van haar dagblad, bekend heeft doen maken, dat zij de wapenen niet af zal leggen, zoo lang de wensch der natie niet vervuld is, onder waarborgen welke de terugkeering tot het oude voor altijd onmogelijk maken.

Het gerucht verspreidde zich te Madrid, dat genoemde junta den titel van centrale junta van het koninkrijk zou aannemen en rondgaande brieven afzenden, waarbij verlangd wordt dat uit elke provincie twee vertegenwoordigers naar de hoofdstad gezonden worden. Daarna zou zij zich met de be-

noeming van een regent bezig houden, tot vervulling van welken post men *Espartero*, *Arguelles* of *Calatrava* bestemt.

De Engelsche en Portugesche ambassadeurs hebben Madrid verlaten en zijn naar Valencia gereisd, welk voorbeeld men dacht dat door al de overigen gevolgd zou worden.

— De *Gazette de France* bevat de volgende beschouwingen betreffende de koningin-regentes van Spanje:

„De toestand van *Christina* wordt erger en erger. De ministers, die zij benoemd heeft, hebben hunne portefeuilles niet aangenomen.

„Toen *Ferdinand VII*, bij testamentaire beschikking, de bepalingen der grondwet omtrent de troonopvolging verkrachtte, plaatste hij zijne weduwe en zijne dochter in de ketenen der revolutie, de onvermijdelijke bondgenoot van alle overweldiging. Zoo het tafereel van wanorde en regeringloosheid, hetwelk Spanje sinds 8 jaren ter beschouwing aanbiedt, de menschheid bedroeft; het is daarentegen schoon, want het bewijst ons de kracht der beginselen onder zedelijke wetten. Aan hare zucht om te regeren de wetten van Spanje en deregten van don *Carlos* opofferende, en misbruik makende van de zwakheid van eenen zieltogenden koning, om hem eenen uitersten wil te doen teekenen, waarvan de bepalingen zijne magt te buiten gingen, is *Christina* vervallen tot afhankelijkheid van den geest des kwaads, die haar, in plaats van de glorie en het vermogen, waarvan zij droomde, niets anders bezorgt dan kwellingen en de schandkooneelen van la Granja en Valencia, tot eindelijk zij en hare dochter van den troon zullen worden neder gestort, op welke zij geen regt hadden. Zoodanig zal de geschiedenis zijn van alle de overweldigingen van onze dagen.”

Nederlanden.

's GRAVENHAGE den 23 september. Z. M. de Koning van Wurtemberg is dezen middag alhier aangekomen en afgestapt aan het hotel van Z. K. H. den Erprins van Oranje, die hoogstdezelv's koninklijken schoonvader vergezeld. Spoedig na de aankomst van den Koning heeft Z. M. bezoeken van onderscheidene leden van het koninklijk gezin ontvangen.

De H. Doop zal spoedig aan den jongen Prince in het paleis van den Erprins worden toegediend.

ZIERIKZEE den 21 september. Maandag 11. hadden de personen van C. B. Mensch en L. Meijer, schilders, werken de aan het schip *de Stad Zierikzee* alhier, het ongeluk, door het breken van het touw, van de aan den voorsteven vastgemaakte stelling in het water te vallen, met het gevolg, dat genoemde Mensch zoodanig door dien val werd bezeerd, dat hij gisteren aan deszelfs gevolgen is overleden, zijnde slechts 29 jaren oud. De ander heeft geen het minste letsel bekomen.

BRESKENS den 24 september. De heilkundige kunstbewerking van het strabismus (scheelzien), werd hier aan drie personen met het beste gevolg gratis verrigt, door den heer S. Haven, officier van gezondheid 2de klasse, eerstaanwezende, in het fort Frederik Hendrik alhier, in het bijzijn van verscheidene medicijn doctoren genees- en heilkundigen, en wel den 19 aan een meisje van ruim 20 jaren, den 22 aan een jongetje van 10 jaren en heden aan een meisje van 13 jaren.

Wij gelooven niet ongepast te handelen, met hiervan openlijk berigt te geven, daar wij meenen, dat gemelde kunstbewerking in deze provincie nog niet verrigt was. Dezelve is, als zij, gelijk hier, door een kundig man, met eene vaste en geoefende hand verrigt wordt, niet langdurig of gevaarlijk; veroorzaakt geene noemenswaardige pijn, zoo zelfs, dat de lijders na dezelve zich dadelijk weder in den kring kunnen zetten en aan het gezelschap deelnemen; terwijl een leelijk niet te verbergen gebrek, hetgeen ook de juistheid van het zien hinderlijk is, voor altijd wordt weggenomen.

Zij die nadere inlichting nopens gemelde operatie verlangen, kunnen onder anderen raadplegen het oulangt uitgekomen werkje: *Mémoire sur l'opération du strabisme spasmodique*, par C. Crommelinck, docteur en médecine & chirurgie etc. Bij Bogaert-du-Mortier, te Brugge; prijs 1 fr.

ARNEMUIDEN den 23 september. Heden had hier op nieuw eene voor deze gemeente belangrijke plegtigheid plaats, welke door velen reikhalzend werd te gemoet gezien.

De heeren *Salomonson*, overtuigd van de groote armoede die alhier bestaat, en van den besten wil der kinderen om door handen-arbeid in het bestaan hunner ouders te voorzien, gevoelden zich opgewekt om andermaal met het bestuur dezer gemeente in overleg te treden, met dat gewenscht gevolg, dat hetzelfde, uit gevoel van plicht en ter gemoetkoming van de zoo nijpende armoede alhier, eenigzins met offering van stadswege, onder nadere goedkeuring van H. E. d. Groot-Achth. de heeren gedeputeerde Staten dezer provincie, een contract met den timmerman J. K. Cruyq tot stand bragten, voor den opbouw van eene derde fabriek ter weverij van callicots alhier.

De eerste steen daarvan werd nu, onder toeloop der menigte, gelegd door den 82jarigen wettouder J. de Marée, welke, bij de ongesteldheid van den burgemeester, door den secretaris, met dankbetuiging voor deszelfs welwillendheid

